

Liikenne- ja viestintävaliokunta 12.2.2025

Markku Rajamäki
Johtaja asiantuntija
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

EK:n huomiot HE 205/2024 vp:stä

 Elinkeinoelämän
keskusliitto

Keskeiset huomiot 1/2

1. Viranomaistoiminnan järjestäminen

- Sisällöltään CER-direktiivi on häiriönsietokyvyn kehittämistä, jonka fokuksessa ovat kriittiset toimijat, erityisesti yritykset.
- Esityksessä ei hyödynnetä Suomen erinomaista kokonaisturvallisuuden ja huoltovarmuuden yhteistyömallia, vaan esitetään sille rinnakkainen, jäykkä ratkaisu.
- Sääntely tulee väistämättä muuttamaan ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen ja sitoutuneeseen yhteistyöhön perustunutta huoltovarmuusyhteistyötä. On välttämätöntä, että toimeenpano tehdään tavalla, joka maksimoi vapaaehtoisen yhteistyön myös jatkossa ja minimoi eri suunnista tulevan, mutta samaan asiaan liittyvän ohjauksen määrän ja varmistaa ohjauksen kokonaisuuden yhdenmukaisuuden.
- **Esitämme, että Huoltovarmuuskeskus nimetään direktiivin tarkoittamaksi keskitetyksi / kansalliseksi yhteyspisteeksi.**

Keskeiset huomiot 2/2

2. Tuki kriittisille toimijoille

- Esitys palvelee ensisijaisesti turvallisuusviranomaisten riskienarviointeja ja päätöksentekoa, vaikka fokuksen tulisi olla siinä, että viranomaiset tukevat kriittisiä toimijoita niiden häiriönsietokyvyn kehittämisessä, joka on direktiivin ydintä ja jonka järjestämiseen Suomen valtiolla on direktiivin mukaan velvollisuus. Tämä näkyy esityksessä useissa kohdin, mm. kriittisten toimijoiden tuen puutteessa, hyvin ohuessa soveltamisalan yrityksiä koskevassa vaikutustenarvioinnissa sekä Huoltovarmuuskeskuksen ja huoltovarmuusorganisaation vähäisessä roolissa.
- Viranomaisten valvontaresurssit ovat täysin riittämättömät ilman lisärahoitusta (esityksen s. 80-82). Se herättää vakavan huolen siitä, kykeneekö valtio järjestämään tukea direktiivin edellyttämällä tavalla ja voiko valvonnan ja tuen yhdenmukaisuus toteutua kaikilla soveltamisalasektoreilla.
- **Kriittisille toimijoille tarjottava tuki, ml. viranomaisten antamat tiedot kriittisille toimijoille (mm. tilannekuvat, uhka-arviot ja –analyysit jne.) on kirjoitettava kaikilta osin velvoittavaan muotoon. On huolehdittava, että resursointi ja osaaminen riittävät uusien lakisääteisten tehtävien hoitamiseen.**

Poimintoja yksityiskohtaisista huomioista 1/2

1. Kansallisen turvallisuuden strategia ei ole oikea dokumentti CER-direktiivin 4 artiklan edellyttämäksi strategiaksi.
2. Kansainvälinen vertailu on päivittämätön; se olisi syytä päivittää.
3. Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan kansallisen (lakisäateisen) suunnitelman velvoittavuus suhteessa kriittisiin toimijoihin on epäselvä.
4. Kriittisten toimijoiden nimeämisen vaikutuksia tulisi joiltain osin vielä tarkentaa. On esim. epäselvää, mitä s. 104 kirjaus määrittämisestä kriittiseksi toimijaksi voisi tarkoittaa: ”Laajemmin kriittisten toimijoiden määrittämisellä on merkitystä esimerkiksi kriisinkestävyyden strategisen painopisteen asettamisessa.”
5. Keskeistä, että kriittisiä toimijoita koskeva määrittämisspätös perustuu parhaaseen saatavilla olevaan tietoon. Kriittisiä toimijoita nimettäessä on 13 §:n mukaan pyydettävä lausunto aina SM:ltä ja ”tarpeellisessa laajuudessa muilta ministeriöiltä sekä muilta viranomaisilta ja Huoltovarmuuskeskukselta”. On kyseenalaista, mikä sisäministeriön lisäarvo tässä asiassa on. Keskeinen tieto on valvovilla sektoriviranomaisilla ja Huoltovarmuuskeskuksella. Niiltä tulisi aina pyytää lausunto.

Poimintoja yksityiskohtaisista huomioista 2/2

6. Poikkeamailmoitusten jakelu on tarpeettoman monimutkainen ja erilainen ensi-ilmoituksessa ja jatkoilmoituksessa.
7. Esitetyn 13 §:n 4 momentin mukaan asianomainen ministeriö *voisi peruuttaa* 1 momentissa tarkoitetun päätöksen, jos kriittinen toimija ei enää täyttäisi määrittämispäätöksen edellytyksiä. Kyseessä hallintopäätös, joka *on peruutettava*, jos sen edellytykset eivät enää ole voimassa.
8. Kansallinen strategia (uuden lain 5 §) ja riskiarviointi (6 §) valmisteltava laajapohjaisessa yhteistyössä. Tämä olisi syytä todeta myös lain säännöksessä tai ainakin perusteluissa.